

انجمن علوم و مهندسی منابع آب

گزارش

جلسه اولیه

کمیته اقتصاد آب

انجمن علوم و مهندسی منابع آب

۱۳۹۷/دی/۲۷

 انجمن علوم و مهندسی منابع آب گیرنده مدرک:	عنوان گزارش:	COWE0001	شناسه گزارش:
	گزارش جلسه اولیه کمیته اقتصاد آب	۱۳۹۷/۱۰/۳۰	تاریخ تنظیم:
		۱ از ۴	شماره صفحه:

جلسه اولیه کمیته اقتصاد آب انجمن علوم و مهندسی منابع آب در روز جمعه، ۲۷ دی ماه ۱۳۹۷ از ساعت ۹ الی ۱۱ در سالن فارابی دانشگاه صنعتی امیرکبیر برگزار گردید.

اسامی حاضرین به ترتیب حروف الفبا:

خانم مهندس طیبه آریان، رئیس مرکز بررسی‌های اقتصادی شرکت مهندسی مشاور مهتاب قدس
 آقای دکتر مهدی احمدی، عضو هیئت علمی و نماینده انجمن علوم و مهندسی منابع آب در دانشگاه صنعتی امیرکبیر
 خانم مهندس سمانه ایروانی، کارشناس بخش مطالعات راهبردی اقتصاد و بازار اتاق بازرگانی ایران
 خانم مهندس نفیسه بختیاری، کارشناس دبیرخانه انجمن علوم و مهندسی منابع آب
 آقای دکتر فرزاد پوراصغر، کارشناس ارشد دفتر محیط‌زیست و آمایش سرزمین سازمان برنامه و بودجه
 آقای دکتر مرتضی تهمی‌پور، عضو هیأت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه شهید بهشتی
 آقای سعید جلالی، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی و حقوقی
 آقای مهندس سهیل جلالی، دبیر انجمن علوم و مهندسی منابع آب
 خانم مهندس پریسا جوادی، کارشناس دبیرخانه انجمن علوم و مهندسی منابع آب
 آقای مهندس علیرضا دائمی، قائم‌مقام پیشین وزیر نیرو در امور بین‌الملل
 آقای مهندس محمدمهدی فارسی، کارشناس بخش مطالعات راهبردی اقتصاد و بازار اتاق بازرگانی ایران
 آقای مهندس بهزاد فکاری، مسئول بخش مطالعات راهبردی اقتصاد و بازار اتاق بازرگانی ایران
 آقای مهندس جعفر غفاری شیروان، عضو هیئت مدیره انجمن علوم و مهندسی منابع آب
 آقای دکتر رضا مکنون، رئیس هیئت‌مدیره انجمن علوم و مهندسی منابع آب
 آقای مهندس نیما نظامی، کارشناس ارشد دبیرخانه انجمن علوم و مهندسی منابع آب
 آقای مهندس سید ابراهیم نزل‌آبادی، کارشناس ارشد دفتر توسعه پایدار دانشگاه صنعتی امیرکبیر

در ابتدای جلسه جناب آقای دکتر مکنون به بیان اهداف و ساختار کمیته اقتصاد آب پرداختند، ایشان بیان کردند که تشکیل این کمیته به آبان‌ماه سال جاری و هفتمین کنفرانس ملی مدیریت منابع آب در دانشگاه یزد برمی‌گردد. در آن رویداد مسائل کلیدی حوضه آب مطرح و از صاحب‌نظران درخواست شد تا در صورت تمایل برای همکاری و مشارکت اعلام آمادگی نمایند که بیشترین گروه مربوط به اقتصاد آب بود. دکتر مکنون سپس به موضوعات اکتشاف آب ژرف، شیرین‌سازی و انتقال آب، تصفیه و استفاده مجدد از پساب، باروری ابرها و آب مجازی که موضوعات مهم و به‌روز آب کشور هستند اشاره کردند و فرمودند که یکی از اهداف کمیته اقتصاد آب در شروع کار، بررسی اقتصادی این طرح‌هاست. همچنین ایشان از حاضرین درخواست داشتند که اگر با افراد یا گروه‌های دیگری که در موضوعات مرتبط مشغول به فعالیت هستند، آشنایی دارند به کمیته معرفی شوند تا به صورت یک فعالیت مشترک و فزاینده از تجارب همه متخصصین این حوزه در قالب مشارکت بین انجمن و دانشگاه صنعتی امیرکبیر، استفاده گردد.

در ادامه جناب آقای مهندس غفاری شیروان تعیین دامنه کار، برنامه کار و تهیه روش کار را گام‌های ابتدایی تشکیل کمیته اقتصاد آب برشمردند و از حاضرین خواستند تا در مورد دامنه کار کمیته نظرات خود را بیان کنند تا یک اجماع نظر حاصل شود. جناب آقای مهندس دائمی نیز در مورد ارزیابی وضعیت منابع آب فرمودند یک نگاه این است که باید در خصوص موضوعاتی مانند استحصال آب دریا با توجه به دارا بودن بیش از ۲۵۰۰ کیلومتر ساحل، می‌بایست مطالعاتی صورت گیرد که آیا استفاده از

 انجمن علوم و مهندسی منابع آب گیرنده مدرک:	عنوان گزارش:	COWE0001	شناسه گزارش:
	گزارش جلسه اولیه کمیته اقتصاد آب	۱۳۹۷/۱۰/۳۰	تاریخ تنظیم:
		۲ از ۴	شماره صفحه:

این منابع مناسب است یا خیر؟ برای مثال در خصوص اثرگذاری باروری ابرها در افزایش منابع آب، بعد از ۲۰ سال هنوز وزارت نیرو به جمع‌بندی نرسیده است. مرکز ملی بارورسازی ابرها عقیده دارند که این فعالیت اثر مثبتی دارد ولی سازمان حفاظت محیط‌زیست و سازمان هواشناسی اعلام کرده اند که تأثیری ندارد. از دیدگاه اقتصادی نیز، هزینه انرژی در روش‌های گوناگون استحصال آب مبلغ بالایی می‌شود. تقریباً برای یک لیتر آب حدود ۳ کیلووات ساعت برق مصرف می‌شود و با هزینه انرژی واقعی، نزدیک به ۳ یورو هزینه برق در بر خواهد داشت. اولین کاری که در زمینه اقتصاد آب باید صورت گیرد این است که ارزش واقعی و اقتصادی آب شفاف شود. در نهایت ایشان توجه به موضوع اقتصاد آب را ارزشمند دانستند و بیان داشتند که این موضوع از نظر علمی نیز در مرزهای دانش حرکت می‌کند.

در ادامه جناب آقای دکتر احمدی، نماینده انجمن در دانشگاه صنعتی امیرکبیر و رئیس مرکز فناب این دانشگاه، با اشاره به رویکرد جدید دولت در ارسال درخواست به دانشگاه‌ها برای ارائه راهکار در موضوعات مختلف، برگزاری چنین کمیته و جلساتی را با حضور دانشگاهیان و انجمن‌های تخصصی و صنفی برای تهیه گزارشی در موضوع آب جهت ارائه به دولت کارآمد دانستند. سپس جناب آقای دکتر پوراصغر به مسائل اقتصادی طرح‌های شیرین‌سازی آب و تصفیه فاضلاب و هزینه‌های بالای این فرآیندها اشاره کردند و تعیین هزینه تمام‌شده برای کاهش یک واحد از ماده آلاینده مانند BOD یا COD به ازای یک مترمکعب آب یا پساب تصفیه‌شده را در مناطق مختلف اقدام مناسبی برای تصمیم‌گیری‌های آتی برشمردند.

جناب آقای دکتر تهامی پور هم تهیه نقشه جامع مطالعات اقتصاد آب و تدوین استراتژی اثرگذاری اقتصاد آب بر تصمیم‌گیری‌های مدیریت آب را از اولین اقدامات مهم کمیته اقتصاد آب انجمن برشمردند و تأکید کردند که لازم است در ابتدای کار آماده‌سازی این موارد در دستور کار کمیته قرار بگیرد.

 انجمن علوم و مهندسی منابع آب	عنوان گزارش:	COWE0001	شناسه گزارش:
	گزارش جلسه اولیه کمیته اقتصاد آب	۱۳۹۷/۱۰/۳۰	تاریخ تنظیم:
		۴ از ۳	شماره صفحه:
گیرنده مدرک:			

جناب آقای مهندس فکاری شناسایی ساختار آب کشور و قسمت‌های مرتبط با اقتصاد آب را اقدامی مهم دانستند و جهت جلوگیری از موازی کاری و اثربخشی بهتر اقداماتی که توسط مراکز مختلف صورت می‌گیرد پیشنهاد دادند تا جدولی از نهادهای مرتبط با اقتصاد آب و مطالعاتی که انجام می‌دهند تهیه شود.

سرکار خانم مهندس آریان توجه به تقاضای آب را نیز بسیار با اهمیت ذکر کردند و ایجاد ساز و کاری برای اثرگذاری و استفاده از شاخص‌ها و پتانسیل‌های اقتصاد در تصمیم‌گیری‌ها را لازم دانستند. ایشان اشاره کردند که در سال ۱۳۷۵ نیز کنفرانسی با موضوع اقتصاد آب برگزار شد و خروجی‌ها و بیانیه‌ای تقریباً مشابه موضوعات امروز داشت ولی به دلیل خلاءهای موجود و وجود نگاهی که اقتصاد را در تصمیم‌گیری‌ها دخیل نمی‌کند، توجهی به نتایج آن کنفرانس صورت نگرفته است.

سرکار خانم مهندس ایروانی به فعالیت‌های مرکز مطالعات آب و کشاورزی اتاق بازرگانی ایران در زمینه اقتصاد آب از جمله موارد زیر اشاره کردند:

- انجام دو مطالعه موردی و برگزاری اولین کنفرانس آب مجازی
 - انجام مطالعات در خصوص ردپای آب در حوضه دریاچه ارومیه
 - انتشار کتاب اقتصاد منابع آب
 - همکاری با وزارت جهاد کشاورزی در تهیه سند بهره‌وری آب کشاورزی
 - مطالعات بررسی اثرات اجتماعی، اقتصادی و محیط‌زیستی ناشی از افت سطح آب زیرزمینی در دشت‌های کشور
 - بررسی سیاست‌های کشاورزی و توسعه روستایی در ۱۴ کشور دنیا
 - برنامه‌ریزی برای تهیه سند راهبردی اقتصاد آب پیرو برگزاری دومین کنفرانس اقتصاد آب
- ایشان اهداف سند راهبردی اقتصاد آب را بسیار نزدیک و هم‌سو با اهداف کمیته اقتصاد آب انجمن و برنامه‌های دانشگاه امیرکبیر دانستند. جناب آقای سعید جلالی نیز قوانین و مقررات مربوط به آب کشور را به صورت زنجیروار و مرتبط دانستند و اظهار داشتند که بدون شناخت و اطلاع از قوانین و اسناد بالادستی نمی‌توان در مورد موضوعات درجه پایین‌تر اظهار نظر کرد. ایشان همچنین به کتاب مدیریت منابع آب در نظم نوین قانونی که در سال ۱۳۹۲ تهیه شد اشاره کردند که تمامی مباحث حقوقی و قانونی مربوط به آب کشور از قبل از انقلاب تا برنامه‌های توسعه اخیر در آن گردآوری شده است.

پس از بحث و تبادل نظر در خصوص ساختار اقتصادی و نتایج اقدامات و تصمیمات اخیر حوزه آب کشور مقرر گردید تحلیل مختصر و جامعی از نگاه اقتصادی بر طرح‌های استحصال آب ژرف و بارورسازی ابرها، شیرین‌سازی آب و استفاده مجدد از پساب و آب مجازی توسط کمیته با همراهی اعضای آن آماده و ارائه گردد.

شناخت دقیق‌تر مطالعات گذشته و ساختارهای موجود در رابطه با اقتصاد آب در کشور از جمله تصمیمات مهم جلسه بود و مقرر گردید بررسی‌های جامعی صورت گرفته و گزارش‌های جامعی توسط کمیته آماده و ارائه گردد. بدین‌منظور بررسی و ارائه سوابق مذکور در دانشگاه شهید بهشتی، صنعتی شریف و اتاق بازرگانی ایران توسط اعضای کمیته در دستور کار قرار گرفت. همچنین در راستای تکمیل موارد مذکور، سوابق دانشگاه‌ها و انجمن‌های برتر در حوزه اقتصاد آب نیز بررسی، جمع‌آوری و ارزیابی شوند.

در نهایت جناب آقایان مهندس دائمی، به عنوان رئیس، دکتر احمدی، نایب رئیس و مهندس غفاری شیروان به عنوان دبیر کمیته انتخاب شدند.

 <p>انجمن علوم و مهندسی منابع آب گيرنده مدرک:</p>	<p>عنوان گزارش: گزارش جلسه اوليه کمیته اقتصاد آب</p>	<p>شناسه گزارش: COWE0001</p>	<p>تاریخ تنظیم: ۱۳۹۷/۱۰/۳۰</p>
		<p>شماره صفحه: ۴ از ۴</p>	

